

REFERAT Klima-, Energi- og Miljøudvalget d. 27-06-2025

Mødedato	Fredag d. 27. juni 2025 kl. 10:30
Mødested	Mødelokale 119, Fredericia Rådhus, Gothersgade 20, 7000 Fredericia
Mødedeltagere	Tommy Rachlitz Nielsen, Vibe Dyhrberg Nielsen, Turan Savas, Cecilie Roed Schultz (Afbud), Kenny Bruun Olsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orienteringssag: Kapitalisering af et selskab til levering af teknisk vand.....	4
Beslutningssag: Selskabsgørelse af Affald & Genbrug.....	6
Orientering.....	11
Lukket: Lukket orientering.....	12
Underskriftside.....	13

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

1. Godkendt.

Fraværende: Cecilie Roed Schultz (Ø)

Afbud: Cecilie Roed Schultz

Punkt 2: Orienteringssag: Kapitalisering af et selskab til levering af teknisk vand

25-4488

Beslutning

1. Taget til efterretning.

Fraværende: Cecilie Roed Schultz (Ø)

Afbud: Cecilie Roed Schultz

Sagsresumé

Klima-, Energi- og Miljøudvalget besluttede på udvalgsmødet den 31/3-2025 at igangsætte arbejdet med at undersøge muligheden for at oprette et teknisk vandselskab i Fredericia Kommune. Kommunen har indledt et samarbejde med en ekstern konsulent om denne opgave.

Arbejdet har resulteret i en anbefaling til kommunen omkring selskabsform samt startkapital til det nye selskab herunder en tidsplan for, hvornår et teknisk vandselskab potentielt kan være i drift.

På udvalgsmødet orienterer den eksterne konsulent om deres arbejde og anbefalinger. Forvaltningen vurderer, at konsulentens anbefalinger bør følges, hvis udvalget fortsat ønsker etablering af et teknisk vandselskab.

Sagsbeskrivelse

Industrien i Fredericia Kommune bruger store mængder af vand, og kommunen ser ind i en fremtid, hvor industriens vandbehov vil stige. Allerede i dag importeres ca. 30% af drikkevandsforbruget fra andre kommuner. Fredericia Kommunes største almene vandforsyning, TREFOR Vand, står for ca. 90% af kommunens drikkevandsleverance. TREFOR Vand planlægger ikke for, at den fremtidige forsyningsstruktur skal understøtte et øget vandforbrug til kommunens eksisterende store vandforbrugere eller nye store vandforbrugere. Hermed er der ikke et tilbud om vand til ny vandkrævende industri hverken for eksisterende eller ny industri.

For at sikre en tilstrækkelig vandleverance til erhvervslivet i Fredericia Kommune, besluttede Klima-, Energi- og Miljøudvalget på udvalgsmødet den 31/3-2025 at igangsætte arbejdet med at undersøge muligheden for at oprette et teknisk vandselskab i Fredericia Kommune. Kommunen har indledt et samarbejde med en ekstern konsulent om denne opgave.

I mellemtiden er der kommet ny lovgivning omkring levering af teknisk vand. I juni 2025 blev den nye lov om forsyning med teknisk vand vedtaget. Loven har til formål at skabe klare rammer for forsyning af teknisk vand, herunder at tekniske vandselskaber ikke er omfattet af de samme regler som traditionelle vand- og spildevandsselskaber. Vigtige elementer i denne lov er, at et teknisk vand selskab skal:

- Agere på kommercielle vilkår
- Være et særskilt selskab som alene har til formål at levere teknisk vand
- En kommune må kapitalisere selskabet en gang
- Kommunen skal have en kommunal ejerandel som svarer til den kapital, som indskydes i selskabet

På udvalgsmødet orienterer konsulenten om deres arbejde. Hensigten med materialet er, udvalget kan benytte materialet i kommunens budgetforhandlinger, hvis udvalget ønsker at arbejde videre med oprettelse af et teknisk vandselskab. Materialet, der præsenteres, besvarer følgende:

1. Er det en god ide at etablere et teknisk vand selskab?
2. Hvilken selskabsstruktur anbefales under gældende lovgivning?
3. Hvor mange penge skal der til for at kapitalisere et teknisk vand selskab?

Konsulentens anbefalinger er:

- At der oprettes et administrationsselskab/multiforsyningsselskab, hvor under et teknisk vandselskab kan oprettes. Fredericia Spildevand og Energi vil også kunne indgå som et underselskab til administrationsselskabet. Administrationsselskabet har en selskabsbestyrelse, som refererer til kommunalbestyrelsen.
- Der afsættes midler til at kapitalisere selskabet

Økonomiske konsekvenser

Etablering af et kommunalt ejet teknisk vandselskab vil medføre behov kommunal indskudskapital. Dette er en orienteringssag, og hermed træffes der i denne sag ikke beslutning om, hvorvidt kommunen vil oprette og kapitalisere et nyt teknisk vandselskab.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at konsulentens anbefalinger bør følges, hvis udvalget fortsat ønsker etablering af et teknisk vandselskab.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Klima-, Energi- og Miljøudvalget, at:

1. Orienteringen tages til efterretning

Punkt 3: Beslutningssag: Selskabsgørelse af Affald & Genbrug

23-2544A

Beslutning

1. Anbefales.

Fraværende: Cecilie Roed Schultz (Ø)

Afbud: Cecilie Roed Schultz

Sagsresumé

Klima- Energi og Miljøudvalget præsenteres her for oplæg til fremtidig selskabsgørelse af Affald & Genbrug (A&G), på baggrund af politisk aftale af 30. august 2022 om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsytelser.

Forvaltningen har, på baggrund af tidligere dialoger i udvalget, udarbejdet et notat med udgangspunkt i selskabsgørelse af Affald & Genbrug, som en mulig fremtidig del af en fælles selskabsstruktur med f.eks. Fredericia Spildevand og Energi A/S (FRSE), samt øvrige fremtidige selskaber.

Vedlagt notat udarbejdet af A&G og FRSE samt tidligere fremsendt oplæg fra rådgiver omkring selskabsformer. (her skal ses bort fra den beskrevne mulighed om tværkommunale selskaber, da de øvrige kommuner har etableret eller besluttet selvstændige enkeltstående selskaber)

Sagsbeskrivelse

Forvaltningen præsenterer her oplæg på følgende to modeller for selskabsgørelse af Affald & Genbrug.

Model 1) Enkeltstående selskab med egen bestyrelse og direkte reference til kommunalbestyrelsen

Model 2) Fælles selskab med Fredericia Spildevand og Energi A/S og Affald & Genbrug, ejet af Fredericia Kommune med fælles bestyrelse med reference til kommunalbestyrelsen

- Deponi drift fremadrettet som en del af kommunal myndighed *

* Det er på nuværende tidspunkt uvist om deponier skal udskilles med ud i den valgte selskabsform, eller om de forbliver forankret i kommunerne. For at undgå risikoen for at skulle tilbagerulle deponiet fra selskabet og tilbage til Fredericia Kommune, foreslås det at deponiet forbliver en integreret del af Fredericia Kommune, mens Affald & Genbrug A/S (hvor bemanning, viden og kompetencer er forankret) indsættes til at varetage driften.

Model 1) Enkeltstående selskab

Den mest simple måde Fredericia Kommune kan udskille affaldsområdet ifm. selskabsgørelse af affaldsytelserne er, at kommunen stifter et selskab 100% ejet af kommunen selv.

Et enkeltstående selskab er i dets organiseringsform enkelt. Selskabet vil derfor relativt let kunne sammenlægges med f.eks. Fredericia Spildevand og Energi A/S i en forsyningskoncern, hvis Fredericia Kommune finder dette relevant senere hen. Det samme gør sig også gældende ved en senere sammenlægning med andre kommuners affaldsselskaber. Beslutningen herom vil kunne træffes på generalforsamling af Fredericia Kommune. Sådanne ændringer vil efter de gældende regler ikke udløse modregning i Kommunens bloktilskud.

Fordele

De største fordele ved denne organisationsstruktur er, at Fredericia Kommune har 100% ejerskab over "Affald A/S", og at det derfor er muligt for kommunen at sikre en stor grad af kontakt og nærhed til forbrugerne. Derudover vil kommunen nemmere og mindre bureaukratisk kunne påvirke "Affald A/S", selskabets forretningsstrategi og beslutninger. Fredericia Kommune vil altså have indflydelse via generalforsamlinger.

Ulemper

Ulemperne er derimod, at der ved denne organisationsstruktur ikke vil være umiddelbar mulighed for at udnytte de service- og administrationsydelser der varetages af øvrige forsyningsselskaber underlagt kommunen. Ved 100% ejerskab af Affald A/S, vil Fredericia Kommune ikke kunne udnytte eventuelle synergieffekter der ville være, sammenholdt med et tværkommunalt ejerskab. Se i øvrigt notat. Det er ligeledes en ulempe, at Affald A/S ikke kan benytte sig af reglerne for sambeskatning. (Sambeskatningen betyder, at et selskabs underskud kan modregnes i den skattepligtige indkomst i andre selskaber, der indgår i sambeskatningen.)

Model 2) Fælles selskab med separate afdelinger

Fredericia Kommune kan vælge at stifte et fælles selskab, hvori øvrige selskaber kan placeres.

Kommunen vil stadig være den ultimative ejer med 100% ejerskab af alle selskaberne, men holding- og

forsyningsselskaberne vil herved blive koncernforbundne.

Ved denne organisationsstruktur anbefales det, at Fredericia Kommune stifter selskabet som aktieselskab, hvor bestyrelsen i selskabet fortsat referere direkte til kommunalbestyrelsen.

Til at mindske afstanden mellem "Selskab A/S" og Fredericia Kommune kan der herudover struktureres vedtægter således, at større beslutninger for "Selskab A/S" skal foreligges kommunalbestyrelsen.

Ved at Fredericia Kommune vælger denne organisationsstruktur, vil koncernforbindelsen medføre mulighed for, at selskaberne vil kunne anvende reglerne for sambeskatning (Se notat, afsnit 4) Affald A/S vil stadig være underlagt "hvile i sig selv principperne", men ved et evt. skattepligtigt overskud, vil Affald A/S kunne benytte sig af et eventuelt

skatteaktiv i Fredericia Spildevand og Energi A/S. Da Fredericia Spildevand og Energi A/S er omfattet af modregningsreglerne i vandsektorloven, vil Affald A/S, grundet koncernforbindelsen, ligeledes blive omfattet.

Ved denne organisationsstruktur, vil datterselskaberne kunne købe og sælge service- og administrationsydelser til hinanden. Det vil derfor være muligt at omkostningsoptimere ved samle service- og administrations ydelserne ét sted.

Fredericia Kommune vil med denne struktur stadig kunne have en tæt kontakt og nærhed i driften og til forbrugerne. Samhandel og samarbejde med Fredericia kommune og kommunens øvrige selskaber skal iagttage de almindelige udbudsretlige regler, samt ske på markedsvilkår. Dette vil også være gældende ved enkeltstående selskab.

Ved en eventuel senere udskillelse af Affald A/S fra koncernen skal der træffes beslutning herom på generalforsamling. Nærmere herom kan reguleres i vedtægterne, men Fredericia Kommune kan som eneejer træffe beslutning herom. Udtræden, eksempelvis ved ønsket om at etablere et fælles affaldsselskab med andre kommuner, kan dog medføre modregning i kommunens bloktilskud. Så vidt angår strukturændringer i koncernen, kan selskabets kompetencer herfor reguleres i vedtægterne. Dog skal optagelse af nye ejere af selskabet godkendes af Fredericia Kommune.

Fordele

De største fordele ved at anvende denne organisationsstruktur er, at koncernforbindelsen medfører mulighed for sambeskatning, samtidig med at Kommunen bibeholder nærheden i driften og forbrugerne, og derudover får mulighed for at omkostningsoptimere.

Ulemper

Ulempen ved denne struktur er, at Affald A/S ikke bliver omfattet af modregningsreglerne.

Det vil dermed være væsentligt mere kompliceret efterfølgende at lave fælleskommunale affaldsselskaber på tværs af kommunegrænser.

Forvaltningen har i samarbejde med Fredericia Spildevand og Energi (FRSE) udarbejdet et notat, bilag 1, hvor det mere indgående beskrives hvilke områder der potentielt kan give fremtidige synergier og driftseffektiviseringer.

Hovedpunkter:

En fælles bestyrelse kan, med den rette bestyrelsessammensætning, give mulighed for at inddrage relevante kompetencer fra erhvervslivet, samt mulige brugerrepræsentanter. Det vil ved en samling i en selskabsstruktur af flere områder, sikre en enhedsbestyrelse for det fælles selskab, med henblik på strategisk udvikling af det samlede selskab.

Udbud og indkøbsfællesskab

FRSE er i dag medejer af SamAqua, et indkøbsfællesskab, hvor A&G via en fælles ejerstruktur vil kunne indgå, med henblik på samarbejde og tværgående indkøb, erfaringsudveksling og sparring. I dag benytter A&G delvis den kommunale indkøbsordning, og uagtet fremtidig model, vil der være behov for at indgå nye aftaler.

Økonomi, jura og HR

FRSE samt håndterer i dag opkrævning på to forskellige måder. Det er muligt, med en større volumen at se på muligheder for at samle opgaven, dog under forudsætning af, hvorvidt opkrævning defineres som en myndighedsopgave i kommunen, eller en driftsopgave i den endelige lovgivning.

FRSE har en enkelt medarbejder der arbejder med HR opgaver, herunder løn, mens AG trækker på denne ydelse i Fredericia Kommunes HR afdeling. Der vil være behov for at øge denne del fremadrettet for at kunne håndtere forskelligartede opgaver, men også skabe sikkerhed i opgaveudførelsen.

Både FRSE og AG benytter regelmæssigt juridisk støtte. Nogle opgaver af daglig karakter håndteres internt i FRSE, eller via Jura ved Fredericia Kommune, men større opgaver kræver som oftest ekstern bistand. Uagtet fremtidig model, vil AG skulle købe ydelser på markedsvilkår, og ikke længere ved den kommunale model.

Lokale synergier

Ved oprettelse af et lokalt fælles selskab, vil der blive mulighed for at placere alle medarbejdere i et fælles serviceselskab, hvilket kan være med til at optimere udgifter til direktør, andre ledende medarbejdere (fx ansættelse af økonomichef), samt øvrige tværgående ydelser.

Tværkommunalt samarbejde

Et fælles selskab, vil fortsat give mulighed for at kunne udbyde opgaver og affald på tværs mellem affaldsselskaber, samt sparring og dialog med ligesindede fagområder. Det er vigtigt, at den løbende sparring og samarbejde kommunale affaldsselskaber imellem fastholdes, uagtet selskabsmodel fremadrettet.

Fremtidig deponidrift

I forbindelse med at affaldssektoren politisk ønskes selskabsgjort, er der på nuværende tidspunkt ikke fastsat et regelsæt vedrørende behandling af deponier. Der foreligger dermed endnu ikke nogen retslig afklaring af, om deponiet skal udskilles i det nye selskab sammen med affald eller hvorvidt det skal blive i Kommunen, samt hvad konsekvensen af dette vil blive.

Det fremgår af de lovforberedende arbejder, at det undersøges, om kommunernes drift af deponier også med fordel kan selskabsgøres. Der er ikke yderligere afklaring om dette på nuværende tidspunkt.

I Fredericia Kommunes tilfælde ligger den administrative, og herunder ledelsesmæssige del af deponiet i affaldsområdets administration.

Hvis affaldsområdets udskilles uden deponiet, skal det vurderes om den administrative del af deponiet forsat skal være sammen med administrationen for affaldsområdet.

Det er rådgivers vurdering, at det vil være mest fordelagtigt, hvis ansvaret for deponiet forbliver i Kommunen medmindre der sker ændringer i reglerne på området. Driften kan herefter varetages af selskabets med en driftsoverenskomst.

Økonomiske konsekvenser

Begge modeller vil have udgifter i forbindelse med etablering. Det vurderes dog, at man fremadrettet vil have mulighed for lavere omkostninger ved at etablere et fælles selskab, fremfor et enkeltstående selskab.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at det er i tråd med politisk aftale af 30. august 2022 om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser, ifm. at sikre fremtidig drift og udviklingspotentialer, at både model et og to lever op til ønsket.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Klima, Energi og Miljøudvalget, at anbefale Økonomi- og Erhvervsudvalget, at anbefale Byrådet

1. At godkende beslutning om, at igangsætte etablering af et fælles selskab med Fredericia Spildevand og Energi A/S samt Affald & Genbrug. Deponidrift varetages fortsat af Affald & Genbrug som udførende, men direkte under Fredericia Kommune.

Punkt 4: Orientering

Beslutning

1. Taget til efterretning.

Fraværende: Cecilie Roed Schultz (Ø)

Afbud: Cecilie Roed Schultz

Sagsbeskrivelse

-

Orientering og spørgsmål fra udvalgsformanden

Orientering og spørgsmål fra udvalgsmedlemmerne

- Energnist - John Nyborg via Vibe Dyhrberg Nielsen
- FRSE - Turan Savas
- Fredning af Treldekovene - Tommy Nielsen og Cecilie Schultz
- MOTAS - Turan Savas
- TVIS - Vibe Dyhrberg Nielsen
- Vandområdeplan for Lillebælt (VOS) - Tommy Nielsen
- Naturpark Lillebælt - John Nyborg via Vibe Dyhrberg Nielsen
- Advisory Board grøn omstilling - Tommy Nielsen
- Grøn Trepert - Tommy Nielsen

Orientering fra administrationen

Punkt 5: Lukket: Lukket orientering

1. Taget til efterretning.

Fraværende: Cecilie Roed Schultz (Ø)

Afbud: Cecilie Roed Schultz

Punkt 6: Underskriftside

Beslutning

Afbud: Cecilie Roed Schultz

Sagsresumé

Klima-, Energi og Miljøudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsbeskrivelse

Klima-, Energi og Miljøudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke *Godkend* i First Agenda.